

Szerkesztőség
és
kiadóhivatal:
KASSA
Kossuth Lajos-utca 16.

Szerkesztőségi
telefon: 150. sz

NAPLÓ

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉS

Helyben:
Egy évre . . . 14— korona
Fél évre . . . 7—
Negyedévre . . . 3:50

Vidéken:
Egy évre 20 korona
Fél évre 10
Negyedévre . . . 5
Egyes szám ára 4 fill.

HIRDETÉSEK FELVETETNEK: A kiadóhivatalban, Kossuth Lajos-utca 16. szám alatt. (Beküldés a Fazekas-utca 16. szám.) Telefon 150. szám.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
MURÁNYI JÓZSEF.

Kapható minden dohánytözsdében.
Megjelenik délután 5 órakor.

Gyarmat voltunk.

Kassa, április 12.

Mi volt eddig Magyarország? Papirosan alkotmányos állam, törvényekben önálló királyság, multjában ezeréves nemzet, a valóságban azonban gyarmat. Gyarmata a szomszédos államnak, Ausztriának, mely négy évszázad óta szívja országunk életnedveit. Az osztrák politika jelmondata volt mindenkori: először koldussá, azután osztrákká tenni Magyarországot. Gazdasági erőnköt lekötötték, hogy ne mozdulhassunk, s mert az övék volt a pénz, övék lett a hatalom is. Politikánkat, belügyeinket bécsi madzag rángatta, hol jobbra, hol balra, mindig úgy azonban, hogy bennünket minélkönnyebben kizsákmányolhasson.

A nemzeti kormány most döntő mérkőzést folytat Bécsben. Ki akarja szabadítani az országot gyarmati állapotából.

A tárgyalások most nem a részletek körül folynak, hanem a lényeg a fontos: *hogyan szüntessük meg a gazdasági közösséget.*

A szabadelvű kormányok bezzeg könnyebben végeztek a kiegyezés tárgyával. A főkérdés náluk tisztázva volt: gazdasági közösség Ausztriával.

A nemzeti kormány azonban érvényt akar szerezni törvényes jogainak s végét vetni a koldus állapot nyugének, kiszabadítja az országot Ausztria karmai közül.

A részletek ma még nagyon távol allanak a megegyezéstől. Ma azon fordul a tárgyalás: békésen vagy küzdelemmel érvényesíti-e a kormány az ország jogait. Mert érvényesíteni fogja.

1917-ben leverik az első cölöpöt Ausztria és Magyarország határán és felállítják az önálló vámterületet.

Persze az osztrák megszokta, hogy Magyarországot tartománynak tekintse, s úgy bánjon vele, mint Ausztriához hozzánőtt életszervhez, mely tőle el nem szakadhat s mely az osztrákot táplálja.

1867 óta tart e boldog állapot s persze, hogy nem tud abba a gondolatba beletörödni, hogy most neki Magyarországgal úgy kell egyezkedni, mint más külföldi állammal. Nem tud az osztrák közvélemény megbárátkozni a küszöbön levő fényvel, hogy Magyarország számára 10 év múlva már vámkülföld lesz, nem többé az osztrák ipar és kereskedelem szabad, nyitott, kitértő piaca.

Mindent felhasználnak a Lajthán tul, hogy az önálló gazdasági berendezkedésre való áttérést megakadályozzák. Először berzenkedtek s az osztrákok követelték a gazdasági szaktitást, még pedig azonnal. Mivel azonban kapva-kaptunk rajta, ijedten a sáncok közé vonultak s 20 esztendőre kívánták a közösséget megerősíteni. Még csak az kellett volna. Nem adtuk meg. Erre bekeverték a katonai ügyeket a kiegyezés anyagába. Amde kormányunk szétválasztotta az egymástól különböző kérdést. Most meg népgyűléseken, sajtóban követelik a közösséget, s kivágták az érvelésül utolsó maradt adút: a nagyhatalmi állást! Nos ezzel is végezhetünk. A közös vámterület öli meg a nagyhatalmi tekintélyt, mert a két ország közül az egyiket: Ausztriát élesdövé; a másikat: Magyarországot tehetetlenné teszi. Az önálló vámterület diszére, erősítésére szolgálhat nagyhatalmi mivoltunknak, mert úgy Ausztriában, mint Magyarországon új gazdasági erőki-fejtést idéz elő.

Valamennyi érvelést megcáfolt a magyar közvélemény s valamennyi elesik, még ha alapja is volna, amint nincs, azon egyszerű okból, hogy nekünk jogunk van a gazdasági önállósághoz. A törvénynek adunk életet, az írott malasztból csinálunk valóságot. Az osztrák kormány rendezze el baját, dolgát, amint tudja, mi a vámsorompót felállítjuk.

Jobb volna, ha békés megegyezéssel jönne létre az átalakulás, jobb volna közvetlen szomszédunkra, Ausztriára, de ha kell, mi a gazdasági háborútól sem riadunk vissza.

A gyarmat önálló ország lesz, lerázza az osztrák jármot!

Létszámemelést kérnek.

Ebből ugyan nem lesz semmi.

A paktumban nincs szó róla.

Nemzeti engedménnyel kecsegtetnek.

A katonai kérdések előtérbe kerültek — ezt a jelentést kapjuk beavatott bécsi forrásból.

— A hadügyi vezetőség elhatározta, — hogy a véderőreformot az ősszel a két állam két parlamentje elé terjeszti, mert keretében akarja megoldani az összes katonai kérdéseket. A tárgyalások ebben az irányban már az ősszel indultak meg és Schö-

naich közös hadügyminiszter előtt írásos tervezet fekszik most a teljes reformról, a melynek első és főfeltétele a közös hadsereg létszámának huszonháromezer emberrel való fölemelése.

A hadvezetőség már az ősszel megmondotta a két állam kormányának, hogy 1908 első felénél tul a létszámemeléssel nem várhat és így föltétlenül szükségessé válik, hogy az erre vonatkozó javaslatok a jelenlegi esztendőnek az őszén a parlamentek ele kerüljenek. Schönaich közös hadügyminiszter erre nézve most ismét sürgős előterjesztést tett a két kormánynál.

Az osztrák kormány a választások lezajlása után *ígérte a végleges választ*, a magyar kormány pedig kifejtette, hogy nem zárkózik el a katonai kérdéseknek végleges elintézése elül, bár a kormányzásra vállalkozáskor Wekerle Sándor dr. miniszterelnök tavaly, éppen tegnap egy esztendeje a Royal-szállóban szó szerint így nyilatkozott:

„ . . . egyedül azt a korlátozó ígéretet téve, hogy a közös hadseregnél a vezényleti és szolgálati nyelv függőben hagyott kérdéseinek megoldását ezen átmeneti idő alatt sem nem kezdeményezhetjük, sem nem támogathatjuk.”

Wekerle Sándor dr. miniszterelnök egyébként a magyar képviselőházban is ismételtén jelentette ki, hogy a nemzet sem zárkózhat el a katonai kérdéseknek végleges elintézése elül, ha ez a megoldás a nemzeti aspirációkat kielégíti és alkalmas arra, hogy a végleges békét megteremtse.

A magyar kormány számol a hadügyi vezetőségnek a létszámemeléssel szülő követeléssel, de ezzel szemben fölállítja a maga követeléseit is.

Okolicsányi László képviselő, az országos függetlenségi és 48-as párt tagja és a delegáció hadügyi bizottságának előadója tegnap Bécsben tartózkodott és a délelőttön hosszasan tanácskozott a hadügyminiszteriumban Schönaich közös hadügyminiszterrel.

Okolicsányi László képviselőnek az a missziója, hogy Schönaich közös hadügyminisztert tájékoztassa a függetlenségi párt hangulatáról a katonai kérdésekben és előadja nézetét, persze egyéni felfogását csupán, azokról a minimumokról, amelyek mellett a függetlenségi parlamenti majoritás támogatását a katonai kérdések végleges megoldásához meg lehetne nyerni.

Az ebben az irányban tartott tanácskozás Okolicsányi és Schönaich között két óra hosszat tartott.

Eddig szót a bécsi forrásból származó jelentés. Mivel a paktumban az átmeneti idő tartamára nem volt szó a katonai kérdések végleges rendezéséről — a létszámemelést minimális engedmények alapján nem szavazhatja meg a függetlenségi többség. Tessék a választójogot megcsinálni és a népmilliók parlamentje fog majd határozni a katonai kérdésekben. Ez a legfontosabb!

Országos vívóverseny Kassán.

A verseny feltételek.

A kassai Athletikai Club április hó 20 és 21-én a Schalkház szálloda dísztermében országos amateur vívóversenyt rendez. A

Club most bocsátotta ki a vívóverseny feltételeit. A versenyen csupán magyar honos gentleman amatőrök vehetnek részt, valamint a közhadsereg és haditengerészet tisztjei és hadapródjai, ha vívómesterei oklevelük nincs. Nevezési zárlat április 17 este 8 óra. A nevezések a K. A. C. titkárhoz (Kovács-utca 20.) küldendők, azok elfogadása fölött a versenybíróóság végérvényesen határoz.

A nevezésnek tartalmaznia kell a versenyző nevét, lakását, honosságát, foglalkozását, életkorát, az egylete, illetve mestere nevét, a verseny és a fegyver nemét, a melyre nevez és a tétet. Nem szabályszerű vagy tényleg nevezések érvénytelenek. A versenybíróóság a körvívás alkalmával háromtagú tanácsban határoz, melynek tagjai az elnökön vagy helyettesén kívül a versenybíróóság által fölváltva választott két tag.

Kardverseny.

A kardverseny minősítési küzdelemből és körvívásból áll.

A körvívásban az első és a második osztályba sorozott vívók vehetnek részt. Az első és második osztályba jutott vívók első feléből alakítatik az I. kör, a második feléből a II. kör. A körök önmagukban a szövetségi versenyszabályok 28—37. §-ai szerint küzdenek. A II. kör győztese átmegy az első körbe. A verseny győztese az I. kör győztese, helyezettei az I. kör helyezettei.

A kardverseny győztese aranyérmét és tiszteletdíjat kap. A második, harmadik és negyedik aranykeretes ezüst, az ötödik, hatodik és hetedik nagy ezüst, a nyolcadik, kilencedik és tizedik pedig kis ezüst érmet, a többi résztvevő bronz érmet kap.

A II. kör győztese nagy ezüst, a második és harmadik ezüst érmet, minden ebbe a körbe jutott többi vívó bronz érmet nyer.

Törverseny.

A törverseny, ha a nevezők száma legalább 20, ugyanugy rendeztetik és díjaztatik, mint a kardverseny, ellenkező esetben az első és második osztályba jutott vívókból csupán egy kör alakítatik. A verseny győztese aranyérmét és tiszteletdíjat kap. A második aranykeretes ezüst, a harmadik és negyedik nagy ezüst, ötödik, hatodik kis ezüst, a többi résztvevő bronzérmét. A második osztályba sorozott vívók győztese nagy ezüst, a második és harmadik ezüstérmét, minden ebbe az osztályba jutott többi vívó bronzérmét nyer.

Tiszteletdíjak.

A rendelkezésre álló tiszteletdíjak fele részben a minősítő küzdelem, felerészben pedig a körvívás alapján a helyezés sorrendjében osztatnak szét. Két tiszteletdíjat azonban senki sem nyerhet.

Záró akadémia.

A záró akadémián részt vehet a kardverseny 3, a törverseny 2 helyezette, a jury tagjai és a meghívott vívómesterek. A rendezőség mindenkit kötelezhet a részvételre, aki e felkérésnek eleget nem tesz, az minden dijhoz való jogát elveszti.

Oklevelek.

A záró akadémián való minden résztvevő diszoklevelet kap.

Verseny lefolyása.

1907. április 20 (szombaton) d. e. 9 órakor a kard- és vívóverseny minősítési küzdelem, esetleg körvívás megkezdése. 1907. április 21-én d. e. 9 órakor a minősítési küzdelem és körvívás folytatása.

1907. április 21-én este 7 órakor a Schalkház dísztermében záróakadémia.

A nemzetséértő visszatér.

(Vajda nem vonul vissza. — Az erkölcsi halott újra szerepelni akar. — Ki kell rugni a házból. — Tanuljon a többi pimasztól.)

A Vajda-botrány nem ért véget. Az erkölcsi halott nem nyugszik. Homlokán még friss a szegénybélgyeg, a mit az egész parlament rástított, de ő már maga mozgolódik és gondoskodik arról, hogy a magyar parlament annaleiseiben páratlan botrány ne érjen véget.

Vajdának eszeágában sincs gyalázatos tettének konzekvenciáit levonni. A naplóhamisító, miután egy magyar képviselőnek, Ráth Endrének, könyörületéből, bántódás nélkül hagyhatta el a Háza, elutazott Erdélybe, a hol beteg anyósát látogatta meg. Elvtársainak azonban megüzente, hogy eszeágában sincs a parlamenti pályától visszavonulni és a *Háznak pénteki, de legkésőbb szombati ülésén okvetlenül meg fog jelenni.*

A nemzetiségiek pedig, a kik a Háznak nyílt és zárt ülésén, álszenteskédeve itelték el magáról megfélekedezett elvtársukat, most *Vajda pártján vannak, az ő álláspontját helyeslik.*

Azt mondják, hogy Vajda tegnapi perfid és feltételes megkövetésével eleget tett a parlamenti követelményeknek és nem köteles mandátumáról lemondani, de továbbra is joga van szerepelni.

Vajdáknak ez a meggondolatlan, nemcsak a nemzeti érzést, de minden igazságérzetet mélyen sértő eljárása beláthatatlan bonyodalmak elé vezetne és a nemzetiségi kérdést annyira elmérgesítené, olyan tordulópont elé állítaná, a mely legkevésbé maguknak a nemzetiségi képviselőknek állhat érdekükben.

Az olyan súlyos véték után, mint a Vajda Sándoré, ő a magyar parlamentnek többé nem lehet tagja. Erre van precedens, nem is egy.

Miletics Szvetozár, a szerb nemzetiségi vezér, a ki pedig erkölcsi bátorság dolgában fölötte állt a Naplóhamisítónak, ösmert afféjra után *mindörökre visszavonult a közpályától.*

A Kossuth-gyalázó *Lepsényi* Miklós nem tehette be a lábát a magyar parlamentbe azután, hogy *Olay* Lajos és *Pichler* Győző inzultáltak a szentségtörőt.

Pavlovics Ljubomir szerb nemzetiségi képviselő, a ki 1902 tavaszán egy vidéki városban részeg állapotban megcibalta egy, a Szózatot éneklő magyar gyerek fülét, csak egyszer jelenhetett meg a parlamentben. *Akkor is, hogy mentességét előadja.*

100 korona egy napért.

Virágzik a közuti vasut!

A város fizeti meg az árát!

Kapkodás! Penzfecsérlés!

Ha nem volna lényegében oly bosszantó és szomorú, hát azt mondhatnók, pokolian mulatságos módon készül a kassai vízvezeték és csatornázás. Tegnap kiderült, hogy a vízvezeteki víz *nem tiszta, de jó!* A közönség annak dacára is undorodik a piszkos víztől és nem issza, ha még olyan szomjas is. Ma a *Wünsch-féle* pör, a ráfizetéssel

kiadott új vállalkozás, azután az újabb ráfizetés mellé a legfrissebb sütetű hír, ennek a szerencsétlen sorsu kassai vízműnek sirlamas krónikájában a csermelyvölgyi szakasz építése.

A közuti vasut, a városnál kötött helytelen szerződés szerint április hó 1-től október 31-éig köteles félóránként közlekedni. Ezt a szerződést azért csináltuk, hogy a biztos bukástól megmentsek a vállalatot, mely csak tengődik-vergődik, napról-napra s utját állja egy egészséges közuti hálózat létesítésének. Ez a boldogtalan közuti, mult év október 10-én már beszüntette az üzemet, mert Rákóczi temetése alkalmával épített diadalkapu elzárta a pályát. A diadalkaput már lebontották, anyagát elarvezették, ámde a közuti még sem közlekedik. *Nem is ez a baj!* A fontosabb az, hogy a mai napig a forgalom szünetelése már 1200 korona drága, terhes pénzt emészttette fel a polgárságnak.

A város ugyanis, mint egyik laplár-sunk kipattanja naponta 100 korona kárterítést fizet a közuti vasutnak.

Ez kitünő üzlet a közutinak, de ha igaz, felháborító penzfecsérlés, mely szigorú megtorlást kíván. Az ügyek ismerői azt mondják, hogy a vízvezeteki és csatornázási építkezési bizottság utasította a *Göndör Gábor igazgató főmérnököt, hogy a csermely-utcai csatorna építést legkésőbb március 15-én rendelje el, s április 1-re készíttesse el.*

Az igazgató azonban sürgősebbnek tartotta, hogy másutt piszmogjanak a munkáival s csak *április hó 4-én kezdte meg a csatornázást a Csermely-utcán.* Es minő lassan folyik ott a munka! Tehát 19 napi késés miatt, most a város fizetheti a napi 100 koronákat, ki tudja meddig?

Hát ez nem járja! Ha a közgyűlésben nincs erő, hogy ilyen gazdálkodást megtoroljon, bizalommal tekintünk *Scalay* László főispán személyére, mint aki első sorban hivatott a város anyagi érdekeit megoltalmazni. Kérjük vizsgálja meg az ügyet s aki vétkes a mulasztásban azt büntesse meg.

Ha mind igaz az, amit az ügyek ismerői e tárgyban felsorolnak oly kapkodás és rendszertelenség uralkodik a milliós műépítésében, hogy annak erélyesen végét kell vetni. Mindenesetre vizsgálatot kérünk!

TÁVIRATOK ÉS TELEFON-JELENTÉSEK.

Fővárosi tudósítónk telefon jelentése.

A képviselőház ülése.

Apponyi beszéde.

Budapest, április 12.

A képviselőház mai ülésén *Justh* Gyula elnököl.

Az elnöki előterjesztések és irományok bemutatása után áttértek a

nem állami tanítók

fizetésrendezéséről szóló törvényjavaslat folytatólagos tárgyalására.

Melcz Vilmos az erdélyi szászok nevében több kifogást tesz a javaslat ellen, végül kijelenti, hogy a javaslatot mai formájában nem fogadhatja el.

Ezután nagy érdeklődés mellett *Apponyi* Albert gróf vallás- és közoktatásügyi miniszter állott fel szólásra, hogy reflektáljon az eddig elhangzott beszédekre.

CULP JULIA

egyetlen hangversenye

1907. április 14-én a Schalkház-szálló nagytermében.
Jegyek válthatók 7, 5, 4, 3, 2 koronáért VITÉZ A. könyvkereskedésében Fő-utca 75. szám alatt.

912. sz.

ÁRLEJTÉSI HIRDETMÉNY!

A kassai m. kir. dohánygyári igazgatóság az üzemében **1907. évi július hó 1-től 1910 évi június hó 30-ig** terjedő időtartam alatt szükségelendő s évenként mintegy

5000 (ötezer) métermázsátkitevő 5600—6000 Calóriás darabos I. minőségű kőszén szállítására árlejtést hirdet.

Az ivenkint egy koronás bélyeggel ellátott ajánlatok lepecsételt borítékban „Ajánlat 912. számú árlejtési hirdetmény“-re címmel legkésőbb **folyó évi május hó 13-án d. e. 10 óráig** alulírt igazgatósághoz nyújtandók be.

Egyéb tudnivalók az ezen hirdetmény kiegészítő részét képező „Általános és Részletes feltételek“-ben foglaltatnak, a melyek az alulírott igazgatóságnál rendelkezésre állanak.

Pályázó ajánlatában kijelenteni köteles, hogy azokat ismeri és magát azoknak aláveti.

Kassa, 1907. évi április hó 11-én.

M. kir. dohánygyári igazgatóság.

(Utánnyomás nem díjazatik.)

Minden harmadik nap egészen új műsor.

ELEKTRO- villamos színház

mozgó ténykép vállalat.

Naponként nagy előadást tart, minden este 6, 7, 8, 9 és 10 órákor, vasárnap délután 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 és 10 órákor

a **Royal vendéglő**

kényelmesen berendezett külön termében.

Szigoruan családias jellegű műsor.

Helyárak: I. hely 80 fill., II. hely 60 fill., III. hely 40 fillér.

Tíz éven aluli gyermekek és katonák örmestertől lefelé a felét fizetik.

— Csakis elsőrangú mutatványok. —

— Eladó — lakásberendezés.

Elköltözés miatt olcsó áron eladó ebédlő-, szalon-, hálószoba-, iroda- és konyhaberendezés.

Darvas Imre-utcza 4., I. em.

☎ ☎ ☎ ☎ ☎ ☎ ☎ ☎ ☎ ☎

Kiadó: Murányi József.

BAUERNEBL ÉS FIA, KASSA

SÖRFÜZDE ÉS MALÁTAGYAR.

Telefon: 78. KASSA Alapított 1857.

Termeli a legjobb minőségben a következő söröket:

KIRALY SÖR — **KORONA SÖR** — **SÖTÉT BAJOR-SÖR**

Legjobb műszaki berendezéssel és mesterséges pincehűtéssel felszerelve.

Nagyobb küldemények saját jéggel hűtött sörszállító-kocsijainkban szállítanak. — A különböző minőségű sörök szállítása palackokban is történik.

Bővebb felvilágosítással, nemkülönben árjegyzékkel kívánatra a serfözde készséggel szolgál.

Royal nagyétteremben kizárólag e serfözde söre méretik ki.

KASSAI TAKARÉKPÉNZTÁR.

ÉRTESÍTÉS.

Ezennel értesítjük a t. közönséget, hogy az eddigi 3½₂ százalék mellett elhelyezett betétek kamatlábát f. hó 1-től

4 SZÁZALÉKRA EMELTÜK

és az új betéteket is 4 százalékkal kamatoztatjuk; a betéti-kamatadót az intézet viseli.
Kassa, 1906. november 2.

AZ IGAZGATÓSÁG.

Nyomatott VITÉZ A. UT. KASSA